

ST. KRAUS

STANISŁAW KRAUS

* 21. 4. 1926 Trzyniec

KN II 16656

KN 16656

Twórczość malarska Stanisława KRAUSA jest ściśle związana z jego życiorysem. Pochodzi z rodziny hutniczej. Jego wujek, Fryderyk Kraus, był znanym międzywojennym działaczem komunistycznym. Wychował się więc Stanisław Kraus w rodzinie, w której zaangażowanie w sprawy walki klasowej było tradycyjnie duże.

W chwili wybuchu II wojny światowej miał trzynaście lat. Uciekał w okolice Lwowa i Trembowli, przebywał w klasztorze w Przemyślu. Wspólnie ze starszym bratem przechodzą przez rzekę San i docierają do Krakowa. Po przeróżnych perypetiach wrócił Stanisław Kraus do rodzinnego Trzyna. W tym czasie ojciec przebywał w hitlerowskim więzieniu. Wywieziono Stanisława na przymusowe prace na Dolny Śląsk, gdzie harował u bauera. I ponowny powrót w rodzinne strony, praca przy kopaniu kanałów wokół obozu jenieckiego na Borku. Po wojnie zapisał się do Gimnazjum w Cieszynie. Ale przeżycia wojenne nie dają mu spokoju. Znowu decyduje się na tułaczkę. Wędruje aż do Gdańska i Szczecina, a nawet do Berlina. Tu zrozumiał, gdzie jest jego miejsce. Wraca na Ziemię Cieszyńską, żeni się i na stałe osiada w Trzynie.

Ojciec wrócił z faszystowskich więzień ze zrujnowanym zdrowiem. Stanisław jest zmuszony utrzymywać rodzinę. Wreszcie udało mu się znaleźć pracę w odlewni. Zaraz potem obowiązkowa służba wojskowa w Armii Czechosłowackiej. W Klatowach, gdzie służył jako żołnierz, sięga po paletę i pędzel. Odnosi pierwszy sukces w konkursie malarskim. Odkrył własny talent, coraz więcej czasu zaczyna poświęcać jego rozwojowi. Po powrocie ze służby wojskowej przez jakiś czas pracuje na kopalni, po czym otrzymał posadę pracownika wydziału propagacji plastycznej w hucie trzynieckiej.

Zaczyna podbudowywać swój talent studiami plastycznymi. W roku 1958 kończy szkołę estetyki i rysunku w pracowni profesora Baumbrucka w Pradze, a następnie otrzymuje propozycję zapisania się na studia w praskiej Akademii Sztuk Plastycznych. Trudne warunki rodzinne nie pozwalają Stanisławowi na podjęcie tych studiów. Dorywczo pracuje w atelierach wybitnych czeskich artystów malarzy, Kuby, Nováka, Baucha, co skłania go do własnych poszukiwań artystycznych.

Stanisław KRAUS nie był nigdy rozpieszczany przez los. Wręcz odwrotnie – los obchodził się z nim bezceremonialnie. Dlatego twórca musiał się uodpornić na to, co życie niesło ze sobą. Stąd też malarstwem Stanisława Krausa rządzi metaforyka twardości, czyli żywioł ziemi.

Stanisław KRAUS uzyskał za swoją pracę zawodową i artystyczną szereg nagród i wyróżnień.

K 253/01

1,00

Wystawy indywidualne:

Trzyniec (1955, 1964, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984)

Czeski Cieszyn (1955, 1976, 1981)

Brzeg, Głogówek, Kędzierzyn, Koźle (1979)

Jabłonków (1972, 1979, 1983)

Bydgoszcz (1978)

Opole (1978)

Wystawy zbiorowe:

Trzyniec, Bogumin, Karwina, Hawierzów, Jabłonków, Ostrawa, Pilzno, Praga, Frydek-Mistek, Warin, Strniawy, Opole, Inowrocław, Brzeg, Nysa, Warszawa, Bydgoszcz, Tuchola, Przewors, Kraków, Berlin, Magdeburg, Miskolc, Katowice

Reprodukce:

„BESKIDY”, olej, 1980

„SPUST”, olej, 1981

„MACIEJ”, olej, 1983

WYDAŁ ZARZĄD GŁÓWNY
POLSKIEGO ZWIĄZKU
KULTURALNO-OŚWIATOWEGO
SEKCJA LITERACKO-ARTYSTYCZNA
CZESKI CIESZYN 1986

TISK, KNIŽNÍ VÝROBA, N. P., BRNO,
ZÁVOD 3, ČESKÝ TĚŠÍN

KN II 10556

ZBIORY
S. ZAHRADNIKA

Dez '02